

IMPACTUL TULBURĂRILOR COGNITIVE ASOCIATE ACCIDENTULUI VASCULAR CEREBRAL ISCHEMIC ASUPRA CALITĂȚII VIEȚII

Alina Lentițchii^{1,2}, Valeria Comandari¹, Adrian Melnic^{2,3}, Marina Sangheli^{1,2}

¹Catedra de neurologie nr.1, USMF „Nicolae Testemițanu”,

²Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”,

³Catedra de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală, USMF „Nicolae Testemițanu”.

Introducere. Tulburările cognitive sunt frecvent asociate accidentului vascular cerebral (AVC) ischemic și reprezintă o povară pentru sistemul de sănătate, cu afectarea calitatea vieții pacienților. **Scopul lucrării.** Scopul a fost de a investiga caracteristicile tulburărilor cognitive la pacienții AVC ischemic și impactul acestora asupra calității vieții. **Material și metode.** Studiul a inclus un total de 30 de pacienți internați în Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”. Au fost examinate fișele de observație ale pacienților și documentația medicală. Au fost utilizate următoarele scale de evaluare: Montreal Cognitive Assessment (MoCA) pentru evaluare cogniției și Stroke Specific Quality of Life Scale (SS-QOL) pentru calitatea vieții. **Rezultate.** Distribuția pacienților incluși în studiu în funcție de localizarea leziunilor vasculare a fost următoarea: artera cerebrală medie dreaptă (MCA) - 52%, MCA stângă - 48%. Valorile medii au fost următoarele: MoCA - 17,8 (SD±6,6 puncte) SS-QOL - 122,6 (SD±6,67 puncte). Scorurile MoCA au fost de 18,2 puncte pentru pacienții cu afectare a MCA dreaptă și 17,46 puncte pentru cei cu afectare a MCA stângă. S-a observat o corelație negativă semnificativă între perioada de la AVC și scorul MoCA ($p < 0,001$), și numărul de comorbidități. Testul KORREL a indicat, de asemenea, o corelație directă liniară între scorurile MoCA și SS-QOL. **Concluzii.** Tulburările cognitive după AVC ischemic au un impact semnificativ asupra calității vieții pacienților; cu efecte mai severe observate în stadiile precoce. AVC ischemic este un factor de risc semnificativ pentru dezvoltarea declinului cognitiv. **Cuvinte-cheie:** accident vascular cerebral ischemic, tulburări cognitive, calitatea vieții, MoCA, SS-QOL.

IMPACT OF COGNITIVE DISORDERS ASSOCIATED WITH ISCHEMIC STROKE ON QUALITY OF LIFE

Alina Lentițchii^{1,2}, Valeria Comandari¹, Adrian Melnic^{2,3}, Marina Sangheli^{1,2}

¹Neurology Department No.1, Nicolae Testemițanu University,

²Diomid Gherman Institute of Neurology and Neurosurgery,

³Department of Medical Rehabilitation, Physical Medicine, and Manual Therapy, Nicolae Testemițanu University

Background. Cognitive impairments are commonly associated with ischemic stroke, which represents a burden for the healthcare system and affect patients' quality of life. **Objective of the study.** The aim of this study was to investigate the characteristics of cognitive impairments in patients with ischemic stroke and their impact on quality of life. **Material and methods.** The study included a total of 30 patients from the Diomid Gherman Institute of Neurology and Neurosurgery. Patient observation records and medical documentation were examined. The following assessment scales were used: Montreal Cognitive Assessment (MoCA), and Stroke Specific Quality of Life Scale (SS-QOL). **Results.** The distribution of patients included in the study based on the location of vascular lesions was as follows: right middle cerebral artery (MCA) - 52%, left MCA - 48%. The mean scores were as follows: MoCA - 17.8±6.6 points; SS-QOL - 122.6±6.67 points. The MoCA scores were 18.2 points for patients with right MCA involvement and 17.46 points for those with left MCA involvement. There was a significant negative correlation between the time after stroke and the MoCA score ($p < 0.001$). The KORREL test also indicated a direct linear correlation between MoCA, and SS-QOL scores. **Conclusions.** Cognitive impairments resulting from ischemic stroke significantly affect patients' quality of life, with more severe effects observed in the early stages. Ischemic stroke is a significant risk factor for the development of cognitive decline. **Keywords:** ischemic stroke, cognitive impairments, quality of life, MoCA, SS-QOL.